

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INST FÖR SPRÅK OCH LITTERATURER

JAPANSKA

En jämförande analys av maskulint språk förekommande inom könsideal

Analys av manligt språk i dramat
Freeter, Ie o Kau

Sophie Färnlund

Handledare:

Martin Nordeborg

Examinator:

kandidatuppsats

HT 2014

Abstrakt:

Hur man som kvinna eller man ska agera är något som funnits med oss sedan barnsben. Men i Japan har man i högre grad än i exempelvis Sverige inte bara lärt sin barn hur de bör agera utan även hur de bör tala. Japan har genusorienterat språk känt som *dansei-go* och *josei-go* vilket betyder manligt och kvinnligt språk. Beroende på vilket första-persons pronomen, satsfinala partiklar eller formalitetsnivå man använder kan man i Japan tala manligt eller kvinnligt. Forskning kring kvinnligt språk och dess koppling med kvinnans samhällsstatus är ett väl utforskat område medan dess motsvarighet mannen och mansidealen har försumrats. Syftet med uppsatsen är att undersöka hur två olika mansideal inom dramaserien *Freeter, Ie o Kau* använder sig av maskulint språk. För att nå syftet användes frågeställningarna: ”Vad för maskulint språk förekommer hos de manliga karaktärerna?”, ”Finns det någon skillnad i användningen av maskulint språk mellan de olika könsidealerna, *sarariiman* samt *freeter*?” och slutligen för djupare förståelse ”Vilka faktorer kan ligga bakom?”. En jämförande analys genomfördes med hjälp av Connells teori om ”hegemonic masculinity”. Uppsatsen fann att det inte fanns något klart mönster som skiljde *sarariiman* och *freeters* maskulina språkbruk åt. Båda karaktärerna agerade som förväntat av respektive mansideal och därav kunde slutsatsen dras att mansidealen visar sina skillnader tydligare i ageranden och värderingar än i manligt språkbruk.

Nyckelord: Sarariiman, freeter, maskulint språk, hegemonic masculinity

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.1 Syfte och Metod	5
2. Genusorienterat språk	6
2.1 Tidigare forskning	6
2.2 Maskulint språk	7
3. <i>Sarariiman</i> och <i>Freeter</i> som mansideal	8
3.1 Hegemonisk Maskulinitet	8
3.2 <i>Sarariiman</i> och <i>Freeter</i>	8
4. Primärmaterial – <i>Freeter, Ie o Kau</i>	9
4.1 Handling och karaktärer	9
4.2 Avsnitt 1 ”My cheerful mother broke down... !”	10
5. Jämförande analys	11
5.1 Analysens struktur och metod	11
5.2 Förekommande mansspråk	12
5.2.1 Take Seiichi – <i>The sarariiman</i>	12
5.2.2 Take Seiji – <i>The Freeter</i>	16
6. En jämförelse av maskulin språkanvändning och dess faktorer	19
6.1 Sammanfattning av jämförande analys	25

7. Slutsats	26
Referenslista	28

1. Inledning

Könsideal är ett ämne som är vida omdiskuterat i världen. För hur en kvinna eller man bör vara och agera är stereotyper som alla bär med sig i sin vardag. Japan är inget undantag och de kvinnliga och manliga stereotyperna har fortfarande ett fast grepp inom samhället. Dessutom har Japan till skillnad ifrån situationen i många andra länder ytterligare en dimension på könsideal nämligen genusorienterat språk. Genusorienterat språk förekommer även inom andra språk men har ofta inte lika distinkta riktlinjer som inom japanskan. Inom japanska syftar genusorienterat språk på fenomenet *dansei-go* (manligt språk) samt *josei-go* (kvinnligt språk) och man kan observera dessa skillnader främst inom första-persons pronomen, satsfinala partiklar samt formalitetsnivå. Hur du talar samt vilket ord eller grammatik du väljer baseras därav på om du är kvinna eller man. I Japan bör man inte bara agera inom sitt könsideal utan även hålla sig till rätt sätt att tala.

När man hör ordet könsideal kopplas det främst till kvinnan och hennes roll. Det som ofta försummas är mannen. För på samma sätt som det förekommer kvinnliga stereotyper finns det även manliga motsvarigheter som påverkar mannen på samma sätt. För en fördjupad förståelse av det japanska genusorienterade språket krävs en likvärdig analys av båda parterna och därav är en närmare undersökning av det manliga språket vitalt. Nuvarande undersökning syftar till att bidra till en fördjupad kunskap om det japanska manliga språket genom att jämföra dess användning inom två olika mansideal, *sarariiman* och *freeter*.

När manligt språk analyseras i samband med könsideal kan modern media så som dramaserier, vara ett användbart primärmaterial eftersom det inte bara visar på språkbruk utan även speglar det japanska samhället genom att gestalta olika könsideal. Dramat *Freeter, Ie o Kau* är den nuvarande undersökningens primärmaterial eftersom dramat gestaltar en pappa som *sarariiman* och hans son som *freeter*. Hur dessa karaktärer interagerar med varandra och hur det påverkar deras maskulina språkanvändning ger en betydande insyn.

1.1 Syfte och Metod

Syftet med nuvarande forskning är att undersöka hur det manliga språket används inom två olika könsideal och vilka faktorer som eventuellt kan påverka språkanvändningen. För vidare fördjupad förståelse av japanskt genusorienterat språk och dess koppling till samhället bör man undersöka båda sidor lika väl, kvinnligt och manligt. Eftersom forskning kring maskulint språk och dess koppling med mansideal inte är lika utvecklad som för kvinnligt språk är en

undersökning inom det japanska maskulina språket och dess användning inom manliga könsideal vitalt. För att uppnå syftet kommer en jämförande analys av maskulint språk förekommande inom könsidealerna *sarariiman* och *freeter* i dramat *Freeter Ie o Kau* att genomföras där följande frågeställningar besvaras.

- Vad för maskulint språk förekommer hos de manliga karaktärerna?
- Finns det någon skillnad i användningen av maskulint språk mellan de olika könsidealerna, *sarariiman* samt *freeter*?
- Vilka faktorer kan ligga bakom?

Metod

Den jämförande analysen kommer dokumentera det förekommande maskulina språket med fokus på första-persons pronomen, satsfinala partiklar och formalitetsnivå hos två karaktärer, sonen Take Seiji och pappan Take Seiichi. Dokumentationen sker genom att avsnitt 1 avlyssnas och uppfattat mansspråk skrivs ner. Vid den här formen av dokumentation finns en risk att allt inte uppfattats korrekt. För att minska felmarginalen har exempelmeningarna som tagits upp inom uppsatsen kontrollerats av en individ som har japanska som modersmål. Det bör även noteras att det nedskrivna exemplen står i talspråk. Efter dokumentationen kommer resultatet för respektive karaktär att jämföras för att visa på likheter och skillnader. Samtidigt kommer resultatet av den jämförande analysen att sättas in i sitt sociala sammanhang och Connells teori om hegemonisk maskulinitet kommer användas för fördjupad förståelse av resultatet.

Japanska namn kommer skrivas i japansk namnordning, efternamn först och sedan tilltalsnamn. Japansk grammatik kommer inom löpande text skrivas med hiragana. Transkribering sker med hjälp av Hepburn-systemet och visas inom parentes i kursivstil. När översättning är möjlig kommer den visas inom parentes. Exempel: 俺 (boku: jag)

2. Genusorienterat språk

2.1 Tidigare forskning

Forskning kring genusorienterat språk inom japanska är bred med störst fokus på kvinnligt språk och dess användning. Kvinnligt språk har beskrivits som mjukt, artigt och vänligt jämfört med manligt språk. Dessa drag inom det japanska språket har tolkats som en

reflektion av kvinnans lägre sociala status jämfört med mannen i Japan.¹ Okamotos (1995) forskning har även fokuserat på förändringen att kvinnor i Japan börjat använda sig av manligt språk och hur det mottagits i samhället. Även om det har gjorts färre undersökningar av motsvarande forskning kring manligt språk har självfallet forskning utförts.

Sreetharan (2004) forskar kring det maskulina språket genom en jämförelse av det maskulina språket i två olika regionerna Kansai och Kanto i Japan. Forskningen visar på den breda variationen av maskulint språk och även att användningen av satsfinala partiklar är oregelbunden.² Men forskningen mellan två mansideal och dess användning av maskulint språk är till stor del ett outforskat område.

2.2 Maskulint språk

Som tidigare nämnt kommer nuvarande undersökning fokusera på det maskulina språk som förekommer inom första-persons pronomen, satsfinala partiklar samt formalitetsnivå. Som referens för klassifikation av maskulint språk kommer tabeller ifrån *Gender structures in Japanese* av Shibamoto Smith (2003) användas tillsammans med tabeller om maskulint språk förekommande i Okamotos (1995) forskning *Tasteless Japanese*. Exempel på maskulint språk utifrån Smith (2003) är att personen inte använder den könsneutrala första-persons pronomen わたし (*Watashi*: jag), eller den formella version わたくし (*Watakushi*: jag) utan istället använder den maskulina versionen ぼく (*Boku*: jag) eller おれ (*Ore*: jag). Typiska satsfinala partiklar ansedda för män kan vara ぜ (*ze*) eller ぞ (*zo*) som av Martin (2004) beskrivs som starka och kraftfulla partiklar.³ För definition av formalitetsnivå kommer Pettersons bok om *Japansk syntax* att användas för att beskriva relationen mellan talarna och hur det visas genom val av verbform. För att visa på fler variationer inom formellt språk kommer Okamotos klassificeringar av maskulint språk inom ”*Tasteless*” *Japanese* att användas.

---

¹ Okamoto Shigeko, ”Tasteless” Japanese, Less ”Feminine” Speech Among Young Japanese Women’ i *Gender Articulated, Language and the Socially Constructed Self*, red. K. Hall & M. Bucholtz, New York: Routledge, 1995, s. 298.

² Sreetharan Cindi Sturtz, ”Japanese Men’s Linguistic Stereotypes and Realities, Conversations from the Kansai and Kanto Regions” i *Japanese Language, Gender, and Ideology. Cultural models and real people*, red. S. Okamoto & J.S Shibamoto Smith, New York: Oxford university press, 2004, s. 285-286.

³ Martin Samuel Elmo, *A Reference Grammar of Japanese*, The USA: University of Hawai’i press, 2004, s. 922.

3. *Sarariiman och freeter* som mansideal

3.1 Hegemonisk Maskulinitet

Som teoretiskt ramverk kommer ”hegemonic masculinity” myntat av Raewyn Connell professor vid Sydney Universitet att användas. Med hegemonisk maskulinitet menas den dominerande eller ideala maskuliniteten. Connell lyfter fram vikten av att det finns olika maskuliniteter som kan ha olika rangordning beroende på dess omgivning. Till exempel på olika arbetsplatser inom olika branscher kan den hegemoniska maskuliniteten skilja sig åt. Connell definierar också begreppet maskulinitet som ett mönster av ageranden. Det är inte en attityd eller beroende på hormoner. Connell lyfter fram att olika grupper av män agerar olika och på så sätt har olika maskuliniteter. Vilken maskulinitet som är hegemonisk kan således variera mellan grupper och länder, samt förändras över tid.⁴

3.2 *Sarariiman och Freeter*

Av begreppen *sarariiman* och *freeter* är *sarariiman* mer välkänt runt om i världen även om båda beskriver en typ av man inom det japanska samhället. I följande sektion kommer begreppen ges en mer detaljerade beskrivning och även en kort bakgrund.

Begreppet *sarariiman* beskrivs i allmänhet som en heltidsanställd med fast månadslön. Det kan vara både arbetare eller tjänstemän. Men Hidaka (2010) författare av boken *Salaryman Masculinity* definierar *sarariiman* som heltidsanställda tjänstemän inom medelklassen med anställning vid större företag. Det här är definitionen som nuvarande uppsats kommer följa. Utifrån fenomenet *sarariiman* kom japanska hegemoniska maskuliniteter att skapas. Det vill säga *sarariiman maskuliniteten*. *Sarariiman maskuliniteten* kom att representera den mest önskade maskuliniteten i Japan. Dock nödvändigtvis inte den mest förekommande statistiskt, vilket Hidaka (2010) baserar på Connells teori. Det vill säga att *sarariiman* som maskulinitet länge har symboliserat idealbilden av mannen i Japan. *Sarariiman maskulinitet* sägs att utöver följa de typiska dragen för en *sarariiman* även symbolisera en gift man som är en effektiv och trogen tjänsteman gentemot sitt företag. Han är familjens inkomstagare som därmed säkrar ekonomin. Genom att ekonomin på 1970-talet blomstrade, annars känt som ”Det japanska

---

⁴ Connell Raewyn, R.W. 'Hegemonic masculinity, Rethinking the Concept'. *Gender and Society*. s.832-833. <http://gas.sagepub.com/content/19/6/829.short>, [2014-11-27]

undret”, så ökade statusen även för *sarariiman* familjen vilket bidrog till att *sarariiman* kom att bli ett ideal inom samhället. Men allt eftersom att Japans ekonomi har avtagit har även bilden av *sarariiman* förändrats och *sarariiman* kom att kritiserats för att vara genus konstruerad.⁵ Inom en studie beskrev även *freeters* att *sarariiman* var fångar av sitt företag.⁶ Man kan därav se att nutidens bild av *sarariiman* har kommit att förändras och inte alltid håller en hög status inom samhället.

I sin bok beskriver även Hidaka (2010) det mer nya begreppet *freeter*. *Freeter* är en abbreviation av ”*furi arubaita*” som betyder en fri vardagsarbetare. Det är en kombination av det engelska ordet *free* (fri) och tyskans *arbeit* (deltids jobb). Som orden syftar till står *freeter* för en grupp av människor mellan 15 till 35 år som inte är heltidsanställda hos ett större företag utan har ett eller fler deltidjobb. *Freeter* var ett begrepp som kom att etablera sig i början av 1990-talet som en följd av den försämrade ekonomin och att allt fler blev hänvisade till tillfälliga anställningar. Hidaka (2010) beskriver även att bilden av *freeter* i det japanska samhället verkar vara genomgående negativ. Det beskriver en man som saknar seriös arbetsmotivation, och på så sett ses som oansvarig och inte en riktig fullvuxen man.⁷

4. Primärmaterial – *Freeter Ie o Kau*

4.1 Handling och karaktärer

Som primärmaterial användes den japanska dramaserien *Freeter Ie o Kau* (Original titel フリーター、家を買う: part-timer, Buy a house). Dramat streamades online via hemsidan www.drama.net.⁸ Materialet begränsades till avsnitt 1 som har titeln ”My cheerful mother broke down...!”. Valet av avsnitt är baserat på att karaktärerna presenteras mest grundligt i det första avsnittet och därav kommer visa på och ge bakgrund till karaktärerna och dess relationer med varandra. Eftersom dramat speglar relationen mellan en pappa och son som är *sarariiman* respektive *freeter* visar serien tydligt på den nuvarande förändringen inom både synen på jobb men också synen på mannen och maskulinitet. Därav ger serien en givande

---

⁵ Hidaka Tomoko, *Salaryman Masculinity – Continuity and Change in Hegemonic Masculinity in Japan*. Leiden: Koninklijke Brill NV, 2010, s. 1-3 .

⁶ Ibid., s. 110.

⁷ Ibid., s. 107-108.

⁸ Drama.net <http://www.drama.net/m2/freeter-ie-o-kau-freeter-ie-o-kau-episode-1/part1> [2014-11-4]

miljö för att undersöka mansidealet *sarariiman* och *freeter* samt om dess olika maskuliniteter även speglas i karaktärernas användning av maskulint språk.

Dramaserien handlar om Take Seiji som är en så kallad *freeter*. Han var anställd hos ett företag i cirka 3 månader innan han sade upp sig. Han bor kvar hemma och lever på sina föräldrars pengar samt många olika deltidsjobb. Men när hans mamma går in i en depression på grund av att under en längre tid blivit mobbad av de andra hemmafruarna i kvarteret, bestämmer sig Take Seiji för att köpa ett hus så de kan flytta och hans mamma kan bli bättre. Han tar olika deltidsjobb, men han lyckas inte ha kvar sina anställningar länge. Tillslut får han ett deltidsjobb på en byggfirma som han lyckas behålla resten av serien.⁹

Seijis pappa Take Seiichi är en *sarariiman*. Pappan visar stort misstykke över sin sons jobbsituation och insisterar ständigt på att sonen ska fokusera på att hitta ett heltidsjobb hos ett företag, alltså att bli *sarariiman*. Seijis mamma Take Sumiko är hemmafru och spenderar det mesta av sin tid hemma med städning och matlagning. Hon visar större stöd för sin sons beslut och säger så länge det är ett beslut han fattat själv så kommer allt lösa sig. Mamman har (som nämnt ovan) blivit mobbad av en av de andra hemmafruarna. Orsaken sägs vara för att Take familjen via Seiichis jobb får en lägre hyra på huset jämfört med sina grannar.

4.2 Avsnitt 1 – ”My cheerful mother broke down...!”

I början av avsnitt 1 går sonen Seiji igenom en introduktionskurs hos företaget han blivit anställd hos. Kursen anses av Seiji som udda eftersom de anställda beordras imitera olika saker till exempel en totempåle eller sköldpadda. Seiji förstår inte meningen med övningen och ser företaget som oseriöst. I nästa scen får man se Seiji på sitt företag där han försöker imponera chefen med ett nytt förslag men blir nekad. Direkt efter får en annan anställd okej på sitt förslag av samma typ. Seiji uttrycker att han saknar talang för jobbet när han talar med sin nära arbetskamrat. Chefen meddelar sedan att det ska ha *nomikai* (dricka tillsammans efter jobbet) Seiji som inte vill gå känner stor frustration när han blir nekad till att få stå över. Senare hemma vid matbordet meddelar Seiji att han sagt upp sig och pappan visar sin förvåning och misstykke. Det första bråket börjar vilket kretsar kring att pappan anser Seiji vara oansvarig, sakna talang och borde ha rådfrågat honom först. Därefter följer man Seiji på många anställningsintervjuer hos större företag men han blir nekad jobb varje gång. Hemma

---

⁹ 'Freeter, Ie o kau.', *mydramalist*, <http://mydramalist.com/232-freeter-ie-o-kau>. [2014-10-29]

försöker mamman att ge honom stöd och vara positiv men bemöts ofta av dåligt humör och korta svar ifrån Seiji.

Seiji söker hjälp hos en arbetsförmedlare där han uttrycker sin vilja att hitta ett heltidsjobb men att det är viktigt att företaget kan utnyttja hans potential och har en chef som förstår honom, annars kommer han bara säga upp sig igen. Jobbkonsulten uttrycker att Seijis inställning är naiv och att första prioritet bör vara att få ett jobb oavsett vad. Bråken hemma med pappan fortsätter. Pappan klagar på sonen och samtidigt lägger han tyngd på hur mycket han har gjort för att familjen ska ha det bra ställt. Ett av bråken slutar med att sonen får börja betala hyra hemma. Därefter börjar Seiji ta många olika deltidjobb men han anstränger sig inte för att behålla jobben och säger upp sig efter en kort tid. En dag efter att Seiji har spenderat hela dagen på sitt rum går han ner till köket och hittar sin mamma på golvet som säger ”förlåt för att jag inte dog idag” upprepade gånger. Även pappan och storasystemen kommer hem men de lyckas inte lugna ner mamman. Nästa konstaterar doktorn att mamman lider av depression på grund av stress. Pappan skyller på sonen och hans jobbsituation. Seiji söker därefter en deltid anställning på en byggfirma eftersom lönen är hög och får den. Avsnittet slutar med att Seiji inser hur mycket hans mamma tagit hand om honom och att det nu är hans tur att ta hand om sin mamma. Så oavsett hur hårt jobbet är kan han inte sluta.

5. Jämförande analys

5.1 Analysens struktur och metod

Analysen kommer först att undersöka det förekommande maskulina språket hos de båda karaktärerna separat. För att först fastställa vilket maskulint språk som förekommer utan relation till varandra. Analysen börjar med att undersöka karaktären Take Seiichi som i nuvarande undersökning kommer representera det traditionella mansidealet *sarariiman*. Dokumentationen av varje karaktärs maskulina språk kommer delas in i respektive tre grupper. Första-persons pronomen, satsfinala partiklar samt formalitetsnivå. Exemplet ifrån varje grupp kommer tas ifrån tre olika delar eftersom avsnittet är uppdelat i tre delar om cirka 20 minuter vardera. Det vill säga att det maskulina språket kommer tas ifrån del 1, del 2 samt del 3. Även tiden där meningen förekommer i videon anges. Den del av meningen som håller störst betydelse i form av att vara första-persons pronomen eller satsfinal partikel m.m kommer att fetstils markeras. Efter varje mening kommer det även i kursivering stå vem karaktären tilltalade. Vardera mening kommer först skrivas med japansk skrift. Därefter under

vardera mening kommer översättningen till engelska stå i kursivering. Översättningar är tagna ifrån undertexten till videon. Eftersom videon är streamad online kan man anta att översättningen är så kallad ”fansub” vilket innebär att översättningen är gjord av fans till serien och inte nödvändigtvis har en legitimerad utbildning som översättare. Det kan därav förekomma eventuella brister inom översättningen till engelska. Bör även noteras att mycket av den grammatik som tar upp för att visa på manligt språk inte går att översätta till engelska och därav distinkt inte finns med i översättningen. En exempel mening kommer alltså utformas som följande:

Del 2 - 00.23 会社を辞めたこと、後悔してんだろう *sonen*

Maybe now you regret quitting your full time job?

5.2 Förekommande mansspråk

5.2.1 Take Seiichi - *The sarariiman*

Take Seiichi är pappan i familjen och karaktären spelas av Takenaka Naoto.¹⁰ Take Seiichi representerar inom den här analysen det traditionella mansidealet *sarariiman*.

Karaktären Take Seiichi har alla sina konversationer i avsnitt 1 med respektive familjemedlemmar. Konversationerna äger övervägande rum med sonen och berör sonens arbetssituation. Eftersom karaktärernas personlighet och ståndpunkt kring arbete är olika leder det till att majoriteten av konversationerna övergår till bråk. Seiichi kritiserar sonen för att ha sagt upp sig ifrån jobbet, att han är oansvarig och inte förstår allvaret i situationen. Han kommenterar även i avsnittet 1 del 2 (00.45) att sonen saknar talanger och blivit ”utkastad av samhället”.

Första- person pronomen:

Ser man till användningen av första-persons pronomen används uteslutande おれ (*ore*: jag). Sammanlagt förekommer det 2 gånger inom avsnittet. Det lågfrekventa antalet kan förklaras med att det japanska språket inte har subjektstvång. När おれ (*ore*: jag) användes var tilltalspersonen en familjemedlem och det användes oavsett om personerna befanns sig ute i

---

¹⁰ 'Freeter, Ie o kau. Cast', *mydramalist*, <http://mydramalist.com/232-freeter-ie-o-kau>. [2014-10-29]

allmänheten eller inom hemmet. Vid båda tillfällena betonade pappan även hur mycket han jobbat för familjens skull.

Del 1 - 12:10 おれは、一所懸命働いてきた。家族みんなを食べさせて、何ひとつ不自由させてこなかった *sonen*

For many years, I've tried to make sure that this family eats and lives happily.

Satsfinala partiklar:

Användningen av maskulina satsfinala partiklar hade en högre användningsfrekvens. De förekommande maskulina satsfinala partiklar var följande; *ぞ* (*zo*), *な* (*na*) samt *なあ* (*naa*). Följande tabell 1 visar på frekvensen, men eftersom det här inte är en kvantitativ analys är antalen relativt låga. Tabellen fyller ändå syftet att visa på användningsfrekvensen av de satsfinala partiklarna i förhållande till varandra.

Tabell 1.

Satsfinala partiklar	Användningsfrekvens
ぞ	3
な	3
なあ	3

Som tabellen ovan visar är användningen av partiklarna *ぞ* (*zo*), *な* (*na*) samt *なあ* (*naa*) likvärdig. Den satsfinala partikeln *ぞ* (*zo*), beskrivs användas nästintill uteslutande av män och är en kraftfull partikel.³ Den satsfinal partikeln *ぞ* (*zo*) användes ofta av karaktären Take Seiichi inom konstateranden som både kunde vara riktat till sonen och mamman. Man kan observera ett mönster att i situationer där pappan kände irritation kom *ぞ* (*zo*) att ersätta den mer neutrala satsfinala partikeln *よ* (*yo*).

Del 1 - 12.05 ビールはないぞ *mamman*

Hey, I'm out of beer...

Del 1 - 13.36 2万だぞ *sonen*

Give me 20,000 yen

Pappan utesluter dock inte användningen av den satsfinala partikeln よ (*yo*) utan det förekommer att よ (*yo*) användes inom samma konversation.

Del 1 - 6.15 それこそ意味が分かんないよ *sonen*

Then YOU are the silly one!

De satsfinala partiklarna な (*na*) respektive なあ (*naa*) kan till synes verka väldigt lika. De båda beskrivs vara partiklar som används mest utav unga män inom sin umgängeskrets eftersom partiklarna tillför en hård och kraftfull känsla till yttrandet. Båda beskrivs även användas för att bjuda in mottagaren till konversationen och mjuka upp meningen. Samt att det är vanligt att な (*na*) respektive なあ (*naa*) används när talespersonen talar med sig själv.¹¹ Seiichi använder sig av なあ (*naa*) i ett av de första bråken troligen för att både förstärka sin egen spekulation, att sonen inte hittat ett nytt jobb innan han sade upp sig, men bjuder samtidigt in sonen till gensvar.

Del 1 - 6.06 当然、再就職のあてがあって辞めたんだろうなあ *sonen*

Have you already found another job?

Men det finns en stor skillnad mellan användningen av dessa två satsfinala partiklar. Partikeln な (*na*) kan till skillnad ifrån なあ (*naa*), även användas direkt efter grundformen av ett verb och således skapa ”negativa imperativ form”. Den ”negativa imperativformen” beskrivs som en oartig form som förmedlar ett förbud av något till mottagaren.¹² Karaktären Seiichi använder sig av det här inom ett bråk med sonen.

Del 1 - 11.39 偉そうな口たたくな *sonen*

Don't talk back to me!

---

¹¹ Op. cit. Martin, s. 916.

¹² Matsumura Akira, *kotengo/Gendaigo Joshi Jodooshi Shoosetsu (A Detailed explanation of historic and Modern Particles and Auxiliary Verbs)*, Tokyo: Gakutoosha, 1969, s. 258.

Formalitetensnivå:

Den tredje och sista typen av maskulint språk är formalitetsnivån. Inom det japanska språket har varje talare sin egen sfär, beroende på om personen man tilltala tillhör ens egna sfär eller inte påverkar vilket formalitetsnivå man använder. Personlig sfär syftar på personer som står talaren nära. Till exempel; familjemedlemmar så som barn, föräldrar, syskon, man och fru. Det kan även vara klasskamrater eller arbetskamrater som står personen nära. Är lyssnaren någon inom talarens personliga sfär används en stilnivå benämnd som familjär stil (F). Är den tilltalade inte en del av talarens personliga sfär används istället neutralt artighets stil (NA). Generellt brukar NA stilen användas till alla som inte ingår i ens personliga sfär.¹³

Eftersom alla konversationer är med familjemedlemmar kan man se att det är enbart familjär stil som förekommer hos karaktären Seiichi.

Ett förekommande mönster är att Seiichi använder sig av kopulat *だ* (*da*) med funktion av predikat. Vilket beskrivs som en mild maskulin språkanvändnings form.¹⁴ Till exempel skrivs följande mening i vanlig familjär stil som följande; どういうこと? Men Seiichi använder sig av *だ* vilket blir som följande;

Del 1 - 5:56 どういうことだ? *sonen*

Has something happened?

Samma princip följer även nästkommande exempel;

Del 2 - 00:16 何のことだ? *sonen*

What happened?

Seiichi använder även en mer informell formalitetsnivån när han använder sig av ren imperativform *しろ* (*shiro*) av *確りする* (*shikkarisuru*: Ta dig samman). Inom det japanska språket finns många sätt man kan uttrycka imperativform (befallningar) som alla har olika formalitetsnivåer. Ren imperativform som Seiichi använder är en imperativform som används

---

¹³ Petterson Nils-Owe, Japansk Syntax, Lund: Studentlitteratur, 1995, s. 263-264.

¹⁴ Op. cit. Okamoto, s. 302.

inom familjen, kompisar och till ens underordnad. Det kan även förekomma att formen används inom gräl eller män sinsemellan.¹⁵

Men Seichis formalitetsnivå kan ha påverkats av situationen. Uttrycket användes när han såg mamman (Sumiko) ha ett psykiskt sammanbrott för första gången.

Del 2 - 18.12 すみこ、どうした? すみこ..すみこ..しっかりしろ!

Mamman

Sumiko, what happened? Sumiko, Sumiko – pull yourself together! Hey!

5.2.2 Take Seiji - *The freeter*

Take Seiji är sonen och huvudkaraktären i dramaserien och spelas av Ninomiya Kazunari.¹⁶

Take Seiji representera inom den nuvarande analysen mansidealet *freeter*. Genom hela avsnitt 1 är övervägande konversationer som Seiji har med sin pappan vid matbordet. Dock förekommer även ett bråk utanför hemmet efter att mamman fått sitt första psykiska sammanbrott. Man får även följa Seiji i sökandet efter ett nytt jobb och tiden på sina olika deltidsjobb.

Första- person pronomen:

Seiji använder två olika första-persons pronomen. おれ (*ore*: jag) samt ぼく (*boku*: jag). Användningsfrekvens av おれ (*ore*: jag) är högst och förekommer 5 gånger. ぼく (*boku*: jag) används 3 gånger. おれ (*ore*: jag) beskrivs av Miyazaki (2004) i en tabell för genus markerade första-persons pronomen, vara en mer ”nedsättande” första- persons pronomen jämfört med ぼく (*boku*: jag). Där ぼく (*boku*: jag) beskrivs som mer neutral.¹⁷ När おれ (*ore*: jag) användes var mottagaren ofta pappan. Dock förekom fall där おれ (*ore*: jag) användes inom en konversation med en kvinnlig kollega samt inom en inre dialog. ぼく (*boku*: jag) användes uteslutande när Seiji konverserade med sin manliga jobbkonsult.

---

¹⁵ Op. cit. Petterson, s. 45.

¹⁶ Op. cit. *mydramalist*, <http://mydramalist.com/232-freeter-ie-o-kau>

¹⁷ Miyazaki Ayumi, 'Japanese Junior High School Girls' and Boys' First-Person pronoun Use and Their Social World' i *Japanese Language, Gender, and Ideology. Cultural models and real people*, red. S. Okamoto & J.S Shibamoto Smith, New York: Oxford university press, 2004, s. 257.

Del 2 - 00.52 いいか、おれはなあ、親父の手だけはぜってえ借りねえかなあ *pappa*

Now you listen... I don't need your help.

Del 2 - 1.24 ぼくが高望みしているとおっしゃりたいんですか？ *jobb konsult*

You mean I'm not being realistic?

Man kan därav observera att i hemmet användes första-persons pronomen おれ (*ore*: jag) men förekom även inom vissa konversationer utanför hemmet. Däremot användes ぼく (*boku*: jag) exklusivt inom jobbsammanhang.

Satsfinala partiklar:

Det maskulina satsfinala partiklarna som förekom var följande; な (*na*), なあ (*naa*) samt かなあ (*kannaa*). Tabell 2 nedan visar på användningsfrekvensen av dessa partiklar. Värt att uppmärksamma är att partikeln かなあ (*kannaa*) inom en definitionstabell av Smith (2003) faller under satsfinala partiklar som används av båda könen. Dock hamnar de i kategori A inom tabellen vilket visar på partiklar som är neutrala men används mest av män.¹⁸ På grund av att det här inkluderas かなあ (*kannaa*) i nedanstående tabell.

Satsfinala partiklar	Användningsfrekvens
な	2
なあ	1
かなあ	2

Användningsfrekvensen av de olika maskulina satsfinal partiklarna är relativt lika. Den satsfinala partikeln なあ (*naa*) förekom bara när mottagaren var pappan. Båda gångerna när partikeln な (*na*) användes var mottagaren en vän till Seiji som han jobbade tillsammans med på det större företaget. な (*na*) användes inte som den imperativform som beskrivs av

¹⁸ Smith Shibamoto, 'Gendered structures in Japanese' i *Gender Across Languages: The linguistic representation of women and men*, volym 3, red. M. Hellinger & H. Bußmann, Amsterdam: John Benjamins Publishing, 2003, s. 211.

Matsumura (1969).¹⁹ Utan användes för att tillföra en kraftfull känsla till påståendet som är en annan beskrivning av な (na) av Martin (2004).²⁰

Del 1 - 3.48 今日発売のマンガ、家で読みてえんだよな *kompis*

I was planning on staying home and enjoying the latest manga.

Den satsfinala partikeln かなあ (*kannaa*) användes båda inom samma argumentation med pappan.

Del 2 - 00.17 おれは親父に就職の世話頼んだ覚えねえかなあ *pappan*

I don't remember your offering to help me find a job!

Utöver det maskulina satsfinala partiklarna kan det vara värt att uppmärksamma att Seiji använde sig av den neutrala satsfinala partikeln さ (*sa*) vid två tillfällen. さ (*sa*) faller under kategori B i Smith (2003) tabell. Kategori B står för partiklar som används lika mycket av män och kvinnor. Vid båda tillfällena kom partikeln efter ett påstående.

Del 2 - 2.42 バイト代入ったら、ちゃんと入れるからさ *mamman*

I'll get it to you quickly... as soon as I get my first paycheck.

Partikeln よ (*yo*) respektive だよ (*dayo*) hade hög användningsfrekvens vilket kan vara värt att uppmärksamma. よ (*yo*) faller enligt Smith (2003) under kategorin som neutral satsfinal partiken som mest används av män.²¹

Formalitetensnivå:

Den formalitetsnivå som Seiji övervägande använder sig av är familjär stil. Familjär stil är en formalitetsnivå inom japanska som identifieras som neutral tillsammans med neutral artighets stil. Genom att välja mellan dessa former visar talaren på det sociala förhållandet mellan sig

---

¹⁹ Op. cit. Matsumura s, 258.

²⁰ Op. cit. Martin, s. 916.

²¹ Op. cit. Smith, s. 211.

själv och den tilltalade. Används familjär stil är den tilltalade inom talarens personliga sfär. Om neutral artighets stil används är den tilltalade är någon utanför denna personliga sfär.²²

När Seiji konverserar med sin pappa används familjär stil. Men i situationer där den tilltalade är en utomstående, en granne eller jobbkonsult förekommer även användning av neutralt artig stil.

Del 2 - 1.53 僕のことを認めてくれる上司がいる職場がきっとあると思
うんです *jobbkonsult*

A boss that believes in my capabilities, I am certain such a company exists.

Ytterligare en observation av karaktären Seijis formalitetsnivå är att han nästan uteslutande använde sig av talspråksformen ええ(*ee*) istället för den vanliga あい(*ai*) eller おい(*oi*) negationsböjningen av familjär stil vilket av Okamoto (1995) kategoriseras som en starkt maskulin böjningsform.²³

Del 2 - 00.17 おれは親父に就職の世話頼んだ覚えねえかな *pappan*

I don't remember your offering to help me find a job!

Del 3 - 4.09 もううるせえ *pappan*

So annoying...

6. En jämförelse av maskulin språkanvändning och dess faktorer

Inom följande sektion kommer det förekommande maskulina språket hos karaktärerna att jämföras för att visa på eventuella skillnader och likheter. Vad för faktorer som kan förekomma ska undersökas genom att observera fynden i sitt sociala sammanhang med hjälp av Connells modell av den hegemoniska maskuliniteten. Även strukturen av Japans sociala organisation det vill säga familj, genus och giftermål med fokus på familj och genus kommer

---

²² Op. cit. Petterson, s. 263-264.

²³ Op. cit. Okamoto, s. 302.

att användas.²⁴

Första-persons pronomen:

Både pappan (Seiichi) samt sonen (Seiji) använde sig övervägande av första-persons pronomen おれ (*ore*: jag). För pappan är det den enda förekommande pronomen, men för sonen förekommer även användningen av ぼく (*boku*: jag). Sonen använde sig därav av en större variation av första-persons pronomen och användningsfrekvensen av de båda första-persons pronomen är högre än pappans. Bakomliggande faktor för den högre användningsfrekvensen kan grundas i att sonen är huvudkaraktären i dramaserien och därav har mer repliker samt inre dialoger jämfört med pappan. Eftersom första-persons pronomen おれ (*ore*: jag) beskrivs vara en mer ”nedsättande” pronomen än ぼく (*boku*: jag) kan det vara en faktor som bidrar till att sonen inte använder sig av おれ (*ore*: jag) när han talade med sin arbetskonsult eller andra utomstående. Pappan konverserade inte med någon utomstående vilket således kan förklara varför sonen använde en större variation av första-persons pronomen.

Man kan därav konstatera att när sonen och pappan befann sig i samma omgivning och talade till varandra användes samma första-persons pronomen おれ (*ore*: jag) vilket innebär att man inte kan se en skillnad på deras maskulina språk när man enbart ser till användningen av första-persons pronomen.

Observerar man pappans och sonens maskulina språkanvändning av första-persons pronomen genom Japans sociala organisation kan man se att det inte reflekterar en av värderingarna inom det traditionella familjesystemet, kallat *Ie*, som stiftades inom den gamla civil-koden från 1898. *Ie* systemet förstärkte männens status i familjen som ”familjens överhuvud” vilket gav makt över både arv och barnen. Även om *Ie* system kom att ändras 1947 efter att den nya civil-koden infördes, där män och kvinnor gavs lika rättigheter inom familjen, kom pappans dominans inom familjen att kvarstå.²⁵ De inre relationerna inom familjen i förhållande till kön

---

²⁴ Appelgren Staffan, ’Att forma sitt liv i nära relationer: familj, genus och arbete i Japan’ i *Japan nu, strömmningar och perspektiv*, red. L. Hagström & P. Moberg, Stockholm: Carlsson Bokförlag, 2012, s. 52-53.

²⁵ Op. cit. Hidaka s. 15-16.

och ålder var det som hade svårast att förändras och pappans dominans hölls levande inom familjen via speciella familjeregler eller ageranden.²⁶ Ser man enbart till karaktärernas användning av maskulina första-persons pronomen visar det inte på den sociala normen om pappans dominans inom familjen eftersom sonen och pappan använder sig av samma första-persons pronomen och således inte visar på skillnad i status inom familjen.

Med Connells teori om hegemonisk maskulinitet kan man observera ytterligare en faktor till likheten i karaktärernas användning av första-persons pronomen. Pappan står för mansidealet *sarariiman*, vilket i Japan har utgjort den hegemoniska maskuliniteten²⁷ och därav är det ideal som för stunden eftersträvas mest av män inom en specifik grupp. Underordnade maskuliniteten som i nuvarande undersökning är *freeter* behöver ständigt jämföra sig själva och förhålla sig gentemot den hegemoniska maskuliniteten. Hegemonisk maskulinitet definierar även maskulinitet som en handling, inte en attityd eller tanke.²⁸

Applicerar man det på resultatet att sonen som *freeter* och underordnad maskulinitet gentemot sin pappa som *sarariiman* och hegemonisk maskulinitet använder sig av samma första-persons pronomen, kan man konstatera att sonen förhåller sig gentemot pappan genom att härma den dominerande användningen.

Satsfinala partiklar:

Vid en jämförelse av karaktärernas användning av maskulina satsfinala partiklar kan det konstateras att det förekommer gemensamma partiklar så som な (*na*) samt なあ (*naa*).

Pappans användningsfrekvens av な (*na*) samt なあ (*naa*) var högre än sonens. Båda använde även en satsfinal partikel som var unikt till dem. Pappan använde den mer kraftfulla maskulina partikeln ぞ (*zo*).²⁹ Sonen använde かん なあ (*kannaa*) som är en neutral partikel men som ofta används av män.³⁰

---

²⁶ Ibid., s. 22.

²⁷ Ibid., s. 2.

²⁸ Op. cit. Connell, s. 832. <http://gas.sagepub.com/content/19/6/829.short> [2014-11-27]

²⁹ Op. cit. Martin, s. 922.

³⁰ Op. cit. Smith, s. 211.

En maskulin satsfinal partikel som de båda karaktärerna använde men på olika sätt är partikeln *な* (*na*). Pappan använde partikeln med grundform och bildade en ”nekande imperativform” som är en oartig form.³¹ Mottagaren inom konversationen när *な* (*na*) användes som ”nekande imperativ form” var uteslutande sonen. Sonen använde däremot partikeln *な* (*na*) inom sin umgängeskrets och aldrig inom en konversation med pappan. Sonens användning av *な* (*na*) tillförde en hård och kraftfull känsla till yttrandet inom konversationer med sina vänner.³²

Inom användningsfrekvensen av maskulina satsfinala partiklar som helhet finns det även en skillnad mellan pappan och sonen. Pappan använde sig av maskulina satsfinala partiklar sammanlagt 10 gånger jämfört med sonens 6 gånger. Utöver maskulina satsfinala partiklar använde sig sonen i större utsträckning av partiklar som klassas som neutrala och kan användas av kvinnor såväl som män. Förekommande partiklar som visar på det här är sonens användning av partikeln *さ* (*sa*), *よ* (*yo*) respektive *だよ* (*dayo*). Det maskulina satsfinala partiklar som förkom inom pappans konversationer (*ぞ* (*zo*), *な* (*na*), *なあ* (*naa*)) klassificeras som starka och kraftfulla partiklar som därav används i princip uteslutande av män.³³

Man kan av jämförelsen konstatera att pappans användningsfrekvens av maskulina satsfinala partiklar är högre än sonens, samt att de satsfinala partiklar som pappan använder klassificeras som mer starkt maskulina än sonens. Pappan visar därav en starkare maskulin språkanvändning gällande satsfinala partiklar.

Inom pappans språkanvändning av maskulina satsfinala partiklar visar pappan på den dominans som uppmanades inom *ie* systemet. Inte bara genom att använda mer maskulina satsfinala partiklar än sonen utan även genom sitt agerande i hemmet. I situationer där de satsfinala partiklarna används bråkar pappan med sonen och kritiserar ofta sonen för att ha ”fel inställning” angående jobb. Han nedvärderar sonen och påstår att sonen inte förstår situationen och inte besitter talang nog för att klara sig inom jobblivet. Han fortsätter påstå att även om sonen var den som sade upp sig ifrån jobbet så hade företaget så småningom

---

³¹ Op. cit. Matsumura, s. 258.

³² Op. cit. Martin, s. 916.

³³ Op. cit. Martin, s. 922.

avskedat honom, att han hade blivit utslängd av samhället.³⁴ De här åsikterna som pappan uttrycker stämmer övervägande överens med de negativa värderingar allmänheten ofta associerar med *freeter*. Ansvarslös och egoistisk.³⁵ Pappans agerande och tankesätt kan förklaras genom hans antagna roll som *sarariiman*. Som *sarariiman* är anställning och försörjning av familjen en vital del av hans identitet och vad som förväntas av honom.³⁶ Att sonen sedan bryter mot dessa ideal leder således till konfrontation i form av bråk. Att pappan i den här situationen visa på mer dominans genom större användning av maskulina satsfinala partiklar kan därav ses motiverad. Inte enbart för kontraster mellan *sarariiman* och *freeter* utan även inom relationen som pappa och son. Pappan ser sin son som inte följer eller visar respekt gentemot honom vilket kan leda till ett ökat behov hos pappan att agera dominerande. Man kan även se pappan uttrycka sin känsla av ansvar över sin son genom att bakom hans rygg försöka hjälpa sonen hitta ett jobb. Pappans agerande och språkanvändning kan därav ses som agerande som följer mansidealet *sarariiman* och dess kontrast till *freeter* men även relationen mellan pappa och son.

Formalitetensnivå:

Om man slutligen jämför pappans och sonens formalitetsnivå kan man även här observera likheter och skillnader. Båda karaktärerna talar övervägande i familjär stil, vilket kan förväntas eftersom konversationen äger rum inom talarens personliga sfär.³⁷ Följaktligen är formalitetsnivå för både pappan och sonen likvärdig i sin helhet. Pappan kan man inom avsnitt 1 endas observera i sammanhang med sin familj och därav förekommer enbart användning av familjär stil. Sonen som huvudkaraktär får man följa även i arbetssituationer och konversationer med utomstående personer och därav får man även se användningen av neutral artig stil.

Men även om både pappa och sonen använder sig av familjär stil förkommer det skillnader. Pappan använder övervägande kopulat *だ* (*da*) med funktion av predikat.³⁸ När *だ* (*da*) användas som predikat beskrivs det uttrycka en mild maskulin form. Sonen använder däremot talspråksformen *ええ* (*ee*) istället för den vanliga *あい* (*ai*) eller *おい* (*oi*) negationsböjningen av grundformen. Till exempel blir verbet *知る* (*shiru*: att veta) i vanligt negationsböjning *知ら*

---

³⁴ Op. cit. <http://www.drama.net/m2/freeter-ie-o-kau-freeter-ie-o-kau-episode-1/part1>

³⁵ Appelgren, s. 67.

³⁶ Ibid., s. 55.

³⁷ Op. cit. Petterson, s. 263-264.

³⁸ Op. cit. Petterson, s. 24.

ない (*shiranai*: Jag vet inte) men med sonens talspråksform ええ (*ee*) blir negationsböjningen istället 知らねえ (*shirane*: jag vet inte). Den här formen av negationsböjning av ett verb kategoriseras som en stark maskulin form. För att mer tydligt visa på skillnaden mellan karaktärerna kommer här ett kort utdrag ur en konversation i ifrån avsnitt 1 del 2 tid 00:10 till 00:28.

1. Sonen - なあ、お袋に言わすなよ！

How dare you send me messages through mom!

2. Pappan - 何のことだ？

What happened?

3. Sonen - おれは親父に就職の世話頼んだ覚えねえかな。

I don't remember your offering to help me find a job!

4. Pappan- 結局、就職先なんか見つからなかったじゃないか？会社を辞めたこと、後悔してんだろう。

I'm only doing it now because you haven't done it yourself. Now maybe you regret quitting your full time job?

5. Sonen - してねえよ.

No, not at all.

Här kan man tydligt se att pappan ofta håller sig till familjär stil men att det förkommer användning av kopulat *だ* (*da*) med funktion av predikat som man kan se i mening nummer 2. Det visar även tydligt att sonen ofta använder sig av talspråksformen *ええ* (*ee*) istället för den vanliga *あい* (*ai*) eller *おい* (*oi*) negationsböjningen av grundformen som demonstreras i mening nummer 3 samt 5. Av de två formerna klassas sonens användningsform som starkt maskulin och pappans som en mild maskulin form.³⁹

---

³⁹ Op. cit. Okamoto, s. 302.

Därför kan man utifrån jämförelsen konstatera att angående formalitetsnivå använder sig båda karaktärerna av samma neutrala familjär stil. Men att sonen använder sig av talspråksformen ええ (*ee*) som är en mer maskulin böjningsform och därmed även en mer maskulint ansedd formalitetsnivå jämför med pappan.

Inom formalitetsnivå är det sonen som använder sig av den mest maskulina böjningsformen. Eftersom *freeter* är en alternativ maskulinitet gentemot den hegemoniska *sarariiman* idealet⁴⁰ som pappan representerar kan man resonera kring att sonen använder sig av formalitetsnivån som ett verktyg för att visa på rebell gentemot sin far och den då hegemoniska maskuliniteten genom avsaknad av respekt. Vilket även sammanfaller för en rebellisk son gentemot sin pappa.

Dock om man observerar sonens handlingar ser man inte ett lika tydligt mönster av rebell. Däremot ser man att karaktärerna följer respektive mansideal. Även om sonen får kritik ifrån sin pappa om att inte klara av arbetslivet är det fortfarande ett mål för honom att hitta ett nytt heltids jobb. Han söker ständigt nya jobb och ger inte upp. Han visar dock på en skillnad i motivation vilket görs tydligt inom en konversation med sin jobbkonsult. Sonen vill inte att ha ett jobb för bara jobbet skull. Den viktigaste prioriteringen verkar vara att hitta en arbetsplats som kan utnyttja hans potential och har en chef som förstår honom.⁴¹ Vilket ifrån sonens synvinkel kan vara driften att han har ”någon han vill göra” vilket beskrivs vara en vanlig argumentation inom *freeter* idealet men ifrån pappans sida kan det istället reflektera en självisk begäran hos sonen. För sonen ska arbetsplatsen passa honom. För pappan ska sonen passa arbetsplatsen. På följande sätt följer både sonen och pappans handlingar och tankesätt vad som kan förväntas utifrån respektive mansideal *sarariiman* samt *freeter*. För *freeter* att känna att de har något de vill göra och att inte känna sig inburade av ett företag.⁴² För *sarariiman* att vara den försörjande och ansvarsfulla familjemannen.⁴³ Sonens motvillighet till att stå ut med vilket jobb som helst kan även motiveras med att *sarariiman* som hegemonisk maskulinitet kom att ändras eftersom den japanska ekonomin ändrades och den nya bilden av *sarariiman* var långa arbetsdagar och medellön. För pappan symboliserad *sarariiman* en stark och ansvarsfull familjeman vilket kan motivera att ta ett jobb även om det inte fullföljer ens

---

⁴⁰ Op. cit. Appelgren, s. 66.

⁴¹ Op. cit. <http://www.drama.net/m2/freeter-ie-o-kau-freeter-ie-o-kau-episode-1/part1>

⁴² Op. cit. Hidaka, s. 110.

⁴³ Op. cit. Hidaka, s. 1-3.

ideal eftersom samhällsstatusen medföljer jobbet. För sonen symboliserar *sarariiman* troligen en svagare samhällsstatus.

6.1 Sammanfattning av jämförande analys

Följande likheter och skillnader kunde observeras efter en jämförande analys av de båda karaktärerna och deras representation av mansidealen *sarariiman* samt *freeter*.

Båda karaktärerna använde sig av maskulint ansett språk inom både första-persons pronomen, satsfinala partiklar samt formalitetsnivå. För första-persons pronomen var användningen i sin helhet samma eftersom båda karaktärerna använde sig av samma första-persons pronomen *おれ* (*ore*: jag) när mottagaren inom konversationen vad inom talarens privata sfär. Gällande satsfinala partiklar konstaterades det att pappan använde satsfinala partiklar i en större utsträckning och de förekommande satsfinala partiklarna var övervägande klassade som starkare maskulina satsfinala partiklar än de som dokumenterades hos sonen. Slutligen inom formalitetsnivå förekom användning av främst familjär stil hos de båda karaktärerna men sonens böjningsform av den familjära stilen klassas som en starkare maskulin böjningsform. Det kunde därav konstateras att sonen var den individ som inom formalitetsnivå använde den högre graden av maskulint språk av de båda karaktärerna. Utifrån ovan redovisat resultat kan det konstateras att det inte förkommer något tydligt mönster inom enbart användningen av maskulint språk för de båda karaktärerna. Det vill säga att det inte går att konstatera att till exempel mansidealet *sarariiman* använder sig av starkare maskulint språk än mansidealet *freeter*. Mönstret som observerades inom den här undersökningen är att de båda karaktärerna kan ha likvärdig användning av maskulint språk som är fallet med första-persons pronomen eller att en av idealen har ett starkare maskulint språk i ett avseende men inte inom alla. När mansidealen och dess maskulina språkanvändning satts in i sitt sociala sammanhang för att visa på faktorer fann det att båda karaktärerna agerade inom ramen för respektive mansideal.

7. Slutsats

Syftet med uppsatsen var att fastställa vad för maskulint språk som användes av de två olika mansidealen *freeter* samt *sarariiman* inom dramat *Freeter, ie o kau*. Uppsatsen syftar även till att jämföra dessa två mansideals maskulina språkanvändning för att visa på eventuella skillnader och likheter. För att uppnå syftet genomfördes en jämförande analys av det förekommande maskulina språket. För en fördjupad förståelse av resultatet undersöktes även bakomliggande faktorer. Dessa identifieras genom applikation av valt ramverk, hegemonisk

maskulinitet samt att resultatet sattes in i sitt sociala sammanhang. Det maskulina språk som undersöktes var användningen av första-persons pronomen, satsfinala partiklar samt formalitetsnivå hos karaktärerna. Uppsatsen fann att karaktärerna använde de maskulina första-persons pronomen *ぼく* (*boku*: jag) samt *おれ* (*ore*: jag). Beträffande satsfinala partiklar som användes av de båda karaktärerna fanns den största användningen hos partiklarna *な* (*na*) samt *なあ* (*naa*). Inom formalitetsnivå dokumenterades det att den mest förekommande formalitetsnivå för de båda karaktärerna var familjär stil men med olika böjningsformer. Kopulat *だ* (*da*) med funktion av predikat för pappan som representerade *sarariiman* mansidealet samt den talspråksformen *ええ* (*ee*) för sonen som representerade *freeter* mansidealet.

Den jämförande analysen fann att det existerade motstridigheter och inget klart mönster inom karaktärernas användning av maskulint språk som helhet. För första-persons pronomen fann man att val av första-persons pronomen var övervägande samma och den maskulina språkanvändningen var därav likvärdig. Inom satsfinala partiklar fann man att pappan som *sarariiman* mansidealet använde sig av mer starkt maskulina satsfinala partiklar än sonen och därav uttryckte ett starkare manligt språk inom användningen av satsfinala partiklar. För karaktärernas formalitetsnivå fann den jämförande analysen att sonen var den som använde den starkare maskulina formen. Därav kan man konstatera att inom första-persons pronomen är användningen likvärdig, för satsfinala partiklar finns skillnaden att pappan som *sarariiman* har den starkare maskulina användningen och för formalitetsnivå var det sonen som *freeter* som använde den starkare maskulina användningen. Resultatet visar därav på att det inte fann ett regelbundet mönster av karaktärernas maskulina språkanvändning i förhållande till varandra.

Med applikation av det teoretiska ramverket hegemonisk maskulinitet samt att resultatet sattes in i sitt sociala sammanhang fann man att mansidealen *sarariiman* samt *freeter* uttrycker sig mer i agerande av karaktärerna än i språkanvändningen. Båda karaktärerna agerande inom ramen för respektive mansideal eftersom handlingarna samt karaktärernas resonemang kunde sammankopplas med värderingar som representerar respektive mansideal.

Nuvarande undersöknings resultat är dock för kvalitativt baserad för att kunna fastställa ett generellt mönster för maskulint språkanvändning inom de olika mansidealen *sarariiman* samt *freeter*. För att kunna fastställa generella samband krävs en mer kvantitativt baserad forskning kring mansidealen som samhällsgrupper och deras kollektiva användningsmönster av

maskulint språk. Ytterligare forskning inom området ses som vitalt för fördjupad kunskap kring olika mansideal i Japans samhälle och hur de tar form inom användningen av maskulint språk.

Referenslista

Internetsidor

Connell, R.W. 'Hegemonic masculinity, Rethinking the Concept'

<http://gas.sagepub.com/content/19/6/829.short> [2014-11-27]

Drama.net. Avsnitt ett av *Freeter Ie o Kau*.

<http://www.drama.net/m2/freeter-ie-o-kau-freeter-ie-o-kau-episode-1/part1> [2014-11-04]

Mydramalist.com. *Freeter, Ie o kau*. Cast.

<http://mydramalist.com/232-freeter-ie-o-kau> [2014-10-29]

Böcker

Appelgren Staffan. 'Att forma sitt liv i nära relationer: familj, genus och arbete i Japan' i *Japan nu, strömningar och perspektiv* red. L. Hagström & P. Moberg, Stockholm: Carlsson Bokförlag, 2012.

Martin Samuel Elmo, S.E. *A Reference Grammar of Japanese*. USA: University of Hawai'i press, 2004.

Matsumura Akira. *kotengo/Gendaigo Joshi Jodooshi Shoosetsu (A Detailed explanation of historic and Modern Particles and Auxiliary Verbs)*. Tokyo: Gakutoosha, 1969.

Miyazaki Ayumi. 'Japanese Junior High School Girls' and Boys' First-Person pronoun Use and Their Social World' i *Japanese Language, Gender, and Ideology. Cultural models and real people*. red. S. Okamoto & J.S Shibamoto Smith New York: Oxford University press, 2004.

Okamoto Shigeko. "'Tasteless' Japanese, Less 'Feminine' Speech Among Yoing Japanese Women' i *Gender Articulated, Language and the Socially Constructed Self*, red. K. Hall & M. Bucholtz, New York: Routledge, 1995.

Petterson Nils-owe. *Japansk Syntax*. Lund: Studentlitteratur, 1995.

Smith Shibamoto. 'Gendered structures in Japanese' in *Gender Across Languages: The linguistic representation of women and men*, volym 3 red. M. Hellinger & H. Bußmann, Amsterdam: John Benjamins Publishing, 2003.

Sreetharan Cindi Sturtz, "Japanese Men's Linguistic Stereotypes and Realities, Conversations from the Kansai and Kanto Regions" in *Japanese Language, Gender, and Ideology. Cultural models and real people*, red. S. Okamoto & J.S Shibamoto Smith, New York: Oxford university press, 2004, sid. 285-286.

Tomoko Hidaka. *Salaryman Masculinity, Continuity and Change in Hegemonic Masculinity in Japan*. The Netherlands: Koninklijke Brill NV, 2010.